

À Plus ! åk 6 Allt i ett-bok

Bearbetad text och bild
Information till läraren

Originalbokens ISBN: 978-91-47-14953-7

SPSM-verksnummer: 41311

Den här läraranvisningen är till för att du som undervisande lärare ska få information om hur det pedagogiskt anpassade läromedlet skiljer sig från originalläromedlet och om hur ni kan arbeta med det.

Pedagogisk anpassning gör läromedel tillgängliga för elever med synnedsättning genom att text och bilder bearbetas. Bearbetningen av läromedlet innebär att eleven kan använda samma läromedel som sina seende klasskamrater. Innehållet har samma syfte, nivå och pedagogiska innehåll som originalet.

SPSM producerar e-böcker i Textview- och HTML-format. Läromedlet kan också framställas i tryckt punktskrift. E-boksformatet HTML kan finnas i två olika versioner, en version med bearbetad text och bild och en obearbetad version.

Till det anpassade läromedlet kan det finnas tillhörande svällpappersbilder. Plocka upp eventuella svällpappersbilder så snart du kan och förvara pärmarna stående. Detta för att bilder och punktskrift inte ska skadas.

Till svällpappersbilderna finns en separat läraranvisning. I den finns det tips på hur man avläser och utforskar en taktill bild tillsammans med eleven. Läraranvisningen bifogas med leveransen av svällpappersbilderna men den finns också som nedladdningsbar pdf i SPSM:s webbutik.

Du kan behöva ytterligare vägledning gällande punktskrift. Se till att ha tillgång till Punktskriftsnämndens handledningar. De finns som nedladdningsbara pdf:er på Punktskriftsnämndens hemsida. I handledningarna står det exempelvis hur olika punktskriftstecken ser ut i punktskriftsboken och på svällpappersbilderna.

Följande skrifter är bra att ha till hands:

- *Svenska skrivregler för punktskrift*, Punktskriftsnämnden
- *Punktskriftens skrivregler för matematik och naturvetenskap*, Punktskriftsnämnden
- *Fonetik och punktskrift*, Punktskriftsnämnden
- *Räkna med mig*, SPSM

Har du frågor, eller vill dela med dig av dina synpunkter på den pedagogiska anpassningen av detta läromedel, mejla till anpassningsfunktionen@spsm.se.

Behöver du komma i kontakt med försäljningen går det bra att mejla till order@spsm.se eller ringa på telefonnummer +46 10 473 50 00.

Trevlig läsning!

Innehåll

Information om de olika formaten och text till läsaren	1
E-bok i HTML-format	1
E-bok i Textview-format	1
Tryckt punktskrift	2
Generella förändringar av boken	4
Sidspecifika förändringar	6
Pedagogiska tips	8
Bildbeskrivningar	10

Information om de olika formaten och text till läsaren

E-bok i HTML-format

Webbläsare

En bok i HTML-format läser du i en webbläsare. Tänk på att boken kan se olika ut i olika webbläsare. Det är viktigt att se till att boken fungerar innan eleven börjar använda den. Kontakta SPSM om ni får problem med webbläsare.

Till läsaren av den bearbetade boken

I den pedagogiskt bearbetade boken finns en text som riktar sig till eleven och som kan vara bra att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Samma text hittar du här. Läs denna text tillsammans med eleven.

Det finns bildbeskrivningar till flera av bilderna. Du kan behöva gå igenom kartbilderna på första och sista sidan lite extra tillsammans med din lärare.

På flera ställen i boken finns en bild på en konstig figur med en pratbubbla där den säger något viktigt om det franska språket. Bilden har ersatts av text som inleds med: Figuren säger:

Bonne chance!

Skicka gärna dina synpunkter på anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se

E-bok i Textview-format

En e-bok i Textview-format läser du i läsprogrammet Textview. Läsprogrammet finns att ladda ned gratis från Myndigheten för tillgängliga medier. Textview finns endast för Windows-datorer.

Det är viktigt att se till att boken fungerar innan eleven börjar använda den. En e-bok i Textview-format är organiserad som en pärm med flikar.

Stilsorter som till exempel fet eller kursiv stil återges inte i Textview-boken. Eventuell markerad text skrivs istället med VERSALER.

Till läsaren av den bearbetade boken

I den pedagogiskt bearbetade boken finns en text som riktar sig till eleven och som kan vara bra att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Samma text hittar du här. Läs denna text tillsammans med eleven.

Det finns bildbeskrivningar till flera av bilderna. Du kan behöva gå igenom kartbilderna på första och sista sidan lite extra tillsammans med din lärare.

Mängden fet och kursiv är minskad. I vissa fall står det kvar, och markeras då med VERSALER.

På flera ställen i boken finns en bild på en konstig figur med en pratbubbla där den säger något viktigt om det franska språket. Bilden har ersatts av text som inleds med: Figuren säger:

Ordlistan är placerad i en egen flik.

Bonne chance!

Skicka gärna dina synpunkter på anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se

Tryckt punktskrift

Punktskrift kan tryckas på två olika sätt. För de som är ovana punktskriftsläsare är punktskriften tryckt med dubbelt radavstånd. Det kallas för glesskrift. För de som är mer vana är punktskriften tryckt med enkelt radavstånd, så kallad tätskrift. Boken kan även tryckas enkelsidigt eller dubbelsidigt.

Svartskriftskopia av punktskriftsboken

Följ med i elevens bok! För att du ska kunna läsa samma text som eleven läser finns en nedladdningsbar pdf som heter **Svartskriftskopia av punktskriftsboken**. Där kan du se hur hela boken, sida för sida, är pedagogiskt bearbetad.

Pdf:en är en spegling av punktskriftsboken, men i svartskrift, vilket innebär att punktskriftens förtecken för siffror, versaler, stilsorter och liknande återges med svartskriftstecken. Till exempel kommer du att se siffertecknet (p3456) som tecknet #, och versaltecknet (p6) som tecknet _ före bokstaven.

Pdf:en finns att ladda ner i SPSM:s webbutik, <https://webbutiken.spsm.se/>

Sök på bokens titel i SPSM:s webbutik och ladda ner pdf:en som heter **Svartskriftskopia av punktskriftsboken**. Ett tips om du vill skriva ut den är att skriva ut flera miniatyrsidor på

samma ark. Det går förstås också bra att läsa **Svartskriftskopia av punktskriftsboken** digitalt.

Till läsaren av den bearbetade boken

I den pedagogiskt bearbetade boken finns en text som riktar sig till eleven och som kan vara bra att känna till innan arbetet med boken påbörjas. Samma text hittar du här. Läs denna text tillsammans med eleven.

Det finns bildbeskrivningar till flera av bilderna. Du kan behöva gå igenom kartbilderna på första och sista sidan lite extra tillsammans med din lärare.

På flera ställen i boken finns en bild på en konstig figur med en pratbubbla där den säger något viktigt om det franska språket. Bilden har ersatts av text som inleds med: Figuren säger:

Ordlistan finns i en egen volym.

Skicka gärna dina synpunkter på anpassningen av denna bok till anpassningsfunktionen@spsm.se

Generella förändringar av boken

I detta avsnitt beskrivs de generella tillägg och ändringar som är gjorda i den punktskriftsläsande elevens läromedel, till exempel på vilket sätt ikoner eller text i marginalen är hanterade.

Titta i elevens e-bok, eller i Svartskriftskopia av punktskriftsboken, för att se exakt hur det pedagogiskt bearbetade läromedlet skiljer sig från originalboken.

- Eventuella stavfel från originaltexten kan ha korrigerats.
- Boken har försetts med en förenklad innehållsförteckning samt en mer detaljerad innehållsförteckning (som återfinns på sidan 4) som innehåller informationen från originalbokens innehållsförteckning.
- Det finns bildbeskrivningar till de bilder som tillför texten något men många bilder har också utgått. Bildbeskrivningarna är bifogade i detta dokument. I många fall har bilder ersatts av listor med ord.
- Kartorna på pärmens insida har ersatts av enklare bildbeskrivningar. Om ni vill arbeta mer med kartorna kan ni beställa kartor över Frankrike, Europa och världen från SPSM:s butik.
- Den totala mängden fet och kursiv märkning är minskad för att underlätta läsflytet. Du kan därför behöva påpeka visa saker extra för eleven, till exempel betoningar i uttalsövningar som är färgmarkerade i originalboken. Fet och kursiv som är nödvändig i sammanhanget står kvar.
- Många av tabellerna har ersatts av listor.
- Ikoner har utgått där det ändå framgår av texten vilken typ av övning som avses. Ikonen/bilden på en mun har ersatts av texten "uttalsövning".
- Bilderna på den tecknade figuren är strukna och ersatta med texten: Figuren säger:
...
- Korsord har strukits och ersatts med en lista med ord att översätta. En siffra anger hur många bokstäver det franska ordet ska ha. I de fall eleverna ska samarbeta kring korsord har även text med motläsarens rätta svar lagts till. Se e-boken för exempel.
- I övningar där eleven ska dra streck mellan olika ord eller uttryck som hör ihop har detta ersatts av två listor (123 och abc) där eleven ska para ihop rätt ord.
- Rit-övningar har strukits och ersatts av: Beskriv/Förklara. Ett par undantag förekommer, se sidspecifika förändringar nedan.
- Instruktionerna Kryssa för / Ringa in / Stryk under har ersatts med: Markera
- Bilder på klockor har ersatts av siffror.

Särskilt för tryckt punktskrift

- Ordlistan är placerad i egen volym.

Särskilt för Textview

- Ordlistan är placerad i en egen flik.

Sidspecifika förändringar

Här kan du läsa om sidspecifika tillägg och ändringar, förutom de generella, som vi vill göra dig särskilt uppmärksam på. Det kan vara uppgifter som har utgått eller sidspecifika instruktioner till dig som lärare, till exempel att ta fram konkret material. Det kan också handla om att återanvända uppgifter eller bilder från tidigare avsnitt.

11

Korsordet har utgått.

14

Uttalsövningen.

Då bokstäverna i den bearbetade boken inte är överkryssade kan du behöva förtydliga att de inte uttalas för eleven.

17

Övningen är omgjord så att eleven ska lära sig var de olika städerna är placerade i stället för att arbeta med blindkarta. Visa på elevens ordinarie taktila kartor. Om så behövs kan en taktil karta över Frankrike beställas från SPSM:s webbutik.

88

Uppgift 10.

Uppgiften har utgått. Eleven har en förklarande text om detta i sin bok.

105

Uppgiften har behållit instruktionen "Rita marsmänniskan". Om ni arbetar med taktil bild kan denna övning fungera som underlag där. Uppgiften går annars att göra om till en skrivuppgift där eleven får beskriva marsmänniskan.

116

Uppgift 7.

Uppgiften har utgått. Eleven har en förklarande text om detta i sin bok.

117

Uppgift 9.

Uppgiften har utgått. Eleven har en förklarande text om detta i sin bok.

119

Uppgift 12.

Uppgiften har utgått. Eleven har en förklarande text om detta i sin bok.

178-179

Uppgift 16.

Den del av uppgiften som går ut på att rita ett diagram har utgått ur den bearbetade boken. Om ni vill genomföra den kan ni arbeta med rutnät och material från elevens matematikundervisning.

Pedagogiska tips

I detta avsnitt hittar du pedagogiska och metodiska förslag på hur ni kan arbeta med boken. Här finns också förslag på olika pedagogiska hjälpmedel som ni kan behöva köpa in eller ta fram för att ni ska kunna arbeta med boken på ett bra sätt.

Tid, förförståelse, individuell genomgång och syntolkning

- Den punktskriftsläsande eleven behöver mer tid till uppgifterna och det är elevens rättighet att få tillräckligt med tid även vid prov.
- Eleven med synnedsättning behöver förförståelse inför momentet eller uppgiften som kommer. Till exempel att få tid att läsa igenom text eller bildbeskrivningar eller titta på svällpappersbilden innan eleven lyssnar på en hörövning eller ska genomföra en uppgift.
- Du behöver syntolka bilder, dels de som visas tillsammans i klassrummet och dels individuellt till eleven. Informationen från bildbeskrivningar eller svällpappersbilder kan aldrig ge exakt samma information som seende elever får genom att titta på bilderna. Samtal om bilderna som förekommer i boken kan ge extra information som eleven kan ha nytta av för att få samma förståelse som sina seende klasskamrater.
- Det som är allmänt känt som till exempel kända personer, berömda byggnader, konstverk och så vidare bör beskrivas.

Praktiskt arbetssätt för eleven och läraren

- Eleven behöver god ordning på sin dokumentation av svar och liknande genom att ha särskilda mappar för olika böcker/ämnen på sin dator där de kan lagra sina filer.
- Eleven kan anteckna kapitel, avsnitt och sedan uppgiftsnummer vid svar.
- Hjälp eleven att undersöka och förstå sig på tabeller och hur dessa kan vara uppställda. Många gånger bearbetas tabeller till listor i de bearbetade läromedlen, men färdigheten att läsa tabeller har man nytta av.
- Undersök den information som finns på SPSM:s webbplatser:
 - <https://www.spsm.se/funktionsnedsattningar/synnedsattning/>
 - <https://webbutiken.spsm.se/>
 - <https://www.spsm.se/stod-och-rad/sprak-och-kommunikation/punktskrift/>

Rita egna bilder

- Om du ritar bilder till eleven, förenkla så mycket som möjligt. Glöm inte att förklara bild och sammanhang tydligt.

- Ritmuff eller vanligt papper på en Blackboard (artikelnummer 10326) kan användas för att rita och förklara enkla bilder eller förhållanden. Dessa kan även användas av eleven själv.
- Att använda dessa ritverktyg i kombination med korkplatta är ett annat sätt. Då kan man sticka nålar i bilden och dra sträckor med tråd.
- Vaxsnöre är också ett användbart material för att skapa egna bilder eller markera saker på svällpappersbilder.

Bildbeskrivningar

Här hittar du en sammanställning av alla de bildbeskrivningar som beskriver originalbokens bilder.

1 a

Karta över Frankrike.

Angränsande länder:

Royaume-Uni = Storbritannien

Belgique = Belgien

Allemagne = Tyskland

Luxembourg = Luxemburg

Suisse = Schweiz

Italie = Italien

Monaco = Monaco

Andorre = Andorra

Espagne = Spanien

Städer:

Paris (huvudstad), Le Havre och Strasbourg i norr.

Nantes, Vichy och Lyon i mellersta Frankrike.

Biarritz, Marseille, Cannes och Nice i söder.

(På kartan i originalboken finns fler städer utmärkta.)

Floder:

Seine, Loire, Saône, Rhône, Dordogne, Garonne

Ön Corse = Korsika

a

Karta över den fransktalande världen, "le monde francophone".

Europa:

France = Frankrike

Belgique = Belgien

Luxembourg = Luxemburg

Suisse = Schweiz

Afrika:

Maroc = Marocko

Algérie = Algeriet

Tunisie = Tunisien

Mauritanie = Mauretanium

Sénégal = Senegal

Guinée = Guinea

Côte d'Ivoire = Elfenbenskusten

Mali = Mali

Niger = Niger

Burkina Faso = Burkina Faso

Tchad = Chad

Togo = Togo

Bénin = Benin

Cameroun = Kamerun

République centrafricaine = Centralafrikanska republiken

Gabon = Gabon

Congo = Kongo-Brazzaville

Rep. de. du Congo = Demokratiska republiken Kongo

Djibouti = Djibouti

Madagascar = Madagaskar

Îles Comores = Komorerna

Île Maurice = Mauritius

Le Réunion = Réunion

Sydostasien:

Laos = Laos

Cambodge = Kambodja

Vietnam = Vietnam

Amerika:

Québec = Quebec

St. Pierre et Miquelon = St. Pierre och Miquelon

Louisiane = Louisiana

Haïti = Haiti

Guadeloupe = Guadeloupe

Martinique = Martinique

Guyane française = Franska guyana

6

Vulkanen Piton de la Fournaise på ön La Réunion i Indiska oceanen. La Réunion är en del av Frankrike.

6

Couscous är en gryträtt, vegetarisk eller med kött, som man äter i Nordafrika.

7

Zermatt är en känd skidort i Schweiz.

7

La Tour Eiffel, Eiffeltornet.

7

Manneken Pis finns i Bryssel, Belgiens huvudstad. Det är en liten staty av en naken pojke som står och kissar.

20

Teckning som visar Manons familj. Så här beskrivs personerna på franska:

papa Anders

maman Anne

moi Manon

Gustav, mon cousin Suédois

Obélix, mon chien

43

Ett klassrum med:

20 elever (12 flickor och 8 pojkar) som sitter vid 20 bord och 20 stolar.

Läraren står vid en skrivbord. Bakom skrivbordet hänger en skrivtavla.

En flicka visar sin väska.

I väskan har hon skrivbok, böcker, pärm, pennfodral, miniräknare, kalender och läsplatta.

I pennfodralet har hon kulspetspenna, tuschpennor, linjal, blyertspennor, suddgummi, gem och pennvässare.

54

Lucas och hans familj är på stranden. Man kan se följande scener:

1. Två män fiskar. Den ena mannen är äldre än den andra.
2. En kvinna köper glass medan ett barn tittar på båtar.
3. En äldre kvinna pratar med en liten pojke.
4. En flicka simmar.
5. En flicka letar snäckor.
6. En kvinna solar och en man lyssnar på musik.

59

Bilder på fyra familjer.

1. En man och en kvinna och tre tonåriga barn, två killar och en tjej.
2. En flicka, två kvinnor och två män, en av männen är äldre än de andra.
3. En kvinna och ett litet barn.
4. Två kvinnor och en bebis.

113

Serie med 8 rutor.

Ruta 1

Sébastien går på promenad för att plocka färska frukter till sin mormor. Korgen har gått söner och många av frukterna ramlar ut utan att han märker det.

Sébastien: Ma grand-mère adore les fruits. Je lui apporte une banana jaune et une pomme verte, un citron jaune, deux fraises rouges et deux pêches orange.

Plus une poire verte, quatre prunes bleues, un ananas marron et trois abricots jaunes bien mûrs.

Ruta 2-4

Sébastien passerar ett körsbärsträd där en åsna står fastbunden. Åsnan sparkar på trädet och körsbär trillar ner i Sebastians korg. Han fortsätter utan att märka något.

Ruta 5

Sébastien kommer hem till sin mormor och visar upp korgen.

Sébastien: Joyeux anniversaire mamie! J'ai une surprise!

Ruta 6

Mormor plockar upp ett körsbär och blir glad.

Grand-mère: Chouette! Un panier de cerises! Mon fruit préféré.

Ruta 7

Sébastien tittar på körsbären och ser förvånad ut.

Sébastien: Un panier de cerises rouges? Ça, c'est une surprise!

Ruta 8

Sébastien, mormor och flera andra sjunger tillsammans.

Sång: Joyeux anniversaire, joyeux anniversaire, joyeux anniversaire Mamie, joyeux anniversaire!

120

En man äter ett rött äpple.

120

En bebis äter en orange apelsin.

120

En kvinna äter röda jordgubbar.

120

En man äter ett grönt äpple.

141

Tecknad bild på en pojke och två flickor som står och diskuterar framför en målning på ett museum. Tavlan föreställer en grön äng där en flicka med lila klänning, svart hår och uppspärade ögon står mitt bland sex vilda djur: en giraff, en zebra, ett lejon, en tiger, en elefant och en ödla.

144

Flera djur och två träd. Så här står djuren.

Giraffen är till höger om trädet.

Tigern är till vänster om trädet.

Zebbran är framför trädet.

Elefanten är bakom trädet.

Lejonet är mellan träden.

Fågeln är på trädet.